

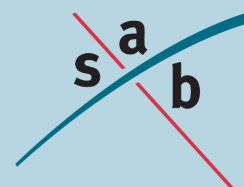
quick scan flora en fauna

Vinkel, Koksteeg 69 en 71

Gemeente Maasdonk

Datum: 6 augustus 2010

Projectnummer: 100405

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	3
2	Toetsing	5
2.1	Onderzoeksmethodiek	5
2.2	Beschermde gebieden	5
2.3	Voorkomen van beschermde soorten	6
3	Conclusie	9
3.1	Gebiedsbescherming	9
3.2	Soortenbescherming	9
3.3	Zorgplicht	9
3.4	Aanbevelingen	10

Bijlage 1: Literatuurlijst

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Vinkel (gemeente Maasdonk, provincie Noord-Brabant) is aan de Koksteeg 69 en 71 de bouw van twee nieuwe woningen beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging planlocaties (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregeling. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in de planlocaties. De planlocaties zijn beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Vinkel ligt tussen Oss en Den Bosch, ten zuiden van Maasdonk en de A59. Verder ligt de kern tussen een tweetal watervoerende elementen, de Barrièrewetering in het zuiden en een afsplitsing van de Groote Wetering in het noorden. De omgeving van Vinkel wordt voor het overige deel gedomineerd door agrarische weidegronden, houtsingels en enkele kleinschalige bosschages. Ten westen van de kern liggen enkele grotere natuurgebieden zoals de Hoogetheide en Hei & Wei. De planlocaties liggen in het oosten van de kern. De begrenzing van de planlocaties wordt gevormd door de Koksteeg in het noorden, bebouwing in het westen en sportvelden in het oosten en zuiden.

In de huidige situatie bestaan de planlocaties uit braakliggende terreinen. Het oostelijke plandeel is recentelijk gemaaid. Op dit deel is geen bebouwing aanwezig en stru-

weel en bomen ontbreken. De westelijke planlocatie is recentelijk niet onderhouden en vertoont daarmee een verruigd karakter. In deze planlocatie zijn enkele kleine opstallen, struweel en bomen aanwezig. In afbeelding 2 is een globale indicatie gegeven van de situatie van de planlocaties ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 2: Globale indruk planlocaties; goed onderhouden planlocatie nr 71 (links) en verruigde planlocatie nr 69 (rechts)

In de planlocaties is de bouw van twee woningen beoogd, op elk perceel één. Voor deze ontwikkeling zullen alle elementen in het plangebied verdwijnen.

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

Het Natuurloket geeft in het kilometerhok waarbinnen de planlocaties en haar invloedsgebied is gelegen (160-413), het voorkomen van beschermde zoogdieren weer. Binnen het kilometerhok is geen enkele soortgroepen goed onderzocht en de planlocaties maken een klein onderdeel uit van het betreffende kilometerhok. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar de quick scan vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Zie bijlage 1 voor de literatuurlijst.

Op 4 augustus 2010 heeft een ecooloog van SAB de planlocaties en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 Beschermde gebieden

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De planlocaties liggen niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied en beschermd natuurmonument “Vlijmens Ven, Moerputten, & Bossche Broek”. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 10 kilometer afstand. Gezien tussenliggende elementen (bos en wegen) en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten.

Een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt met de plannen niet noodzakelijk geacht.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

De planlocaties liggen niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De dichtstbijzijnde gelegen gronden die aangewezen zijn als EHS betreft de Barrièrewetering en Groote Wetering. Deze weteringen liggen op ongeveer 600 meter afstand ten zuiden van de planlocaties. Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. Indirecte versturende effecten door geluid, trillingen en verlichting worden gezien de afstand, tussenliggende elementen (bomen, wegen, sportterrein) en kleinschalige ingreep niet verwacht.

Met de plannen vindt geen aantasting van natuurwaarden binnen de EHS plaats.

2.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen de planlocaties zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen de planlocaties niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Tijdens het veldbezoek zijn soorten aangetroffen als Stinkende gouwe (*Chelidonium majus*), Witte dovenetel (*Lamium album*), Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), Brede weegbree (*Plantago media*), Duizendblad (*Achillea millefolium*), Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*), Heermoes (*Equisetum arvense*), Gewone braam (*Rubus fruticosus*), Bermooievaarsbek (*Geranium pyrenaicum*) en Grote brandnetel (*Urtica dioica*). Aangetroffen plantensoorten zijn kenmerkend voor een voedselrijk en verstoord ecosysteem. Strikt beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen de planlocaties zijn een grasveld, enkele rommelhoekjes en ruigten aanwezig en de locatie ligt tegen een bosrand, hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europea*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in de planlocaties, hierbij zijn de te slopen gebouwen van binnen geïnspecteerd. De overige aspecten van de planlocaties worden niet geschikt geacht voor strikt beschermde soorten, aangezien watervoerende elementen ontbreken, structuurrijke vegetaties afwezig zijn en gezien het intensieve gebruik van de omgeving.

Negatieve effecten op strikt beschermde soorten worden met de plannen niet verwacht. Gericht onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Voor de plannen worden geen voor vleermuizen geschikte bomen (met holten of los-

hangende schors) gekapt waardoor negatieve effecten op boombewonende soorten zijn uit te sluiten. Wel worden enkele gebouwen binnen de planlocaties gesloopt. Gebouwbewonende soorten worden aangetroffen achter gevelbetimmering, in spouwmuren, onder het dakbeschot, enz. De opstallen zijn op basis van de afwezigheid van spouwmuren, gevelbetimmering en bedekking met golfplaten niet geschikt voor vleermuizen. Negatieve effecten op strikt beschermde vleermuizen zijn niet te verwachten en gericht onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Gierzwaluw, Witte kwikstaart en Huismus. Kleine zangvogels zoals Merel, Vink en enkele mezen zijn niet uit te sluiten in de planlocaties. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Sporen en nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in de planlocaties. De opstallen zijn van binnen geïnspecteerd en hier zijn geen nesten van zwaluwen of Huismus aangetroffen. Ook zijn geen sporen aangetroffen van uilen. De opstallen worden echter ook niet geschikt geacht voor jaarrond beschermde vogelsoorten. In de te kappen bomen en struiken zijn geen nestlocaties van boombewonende roofvogels aangetroffen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten worden niet verwacht in de planlocaties, waardoor negatieve effecten zijn uit te sluiten. Gericht onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Wel wordt aanbevolen de toekomstige gebouwen geschikt te maken voor de Huismus, Gierzwaluw en Huiszwaluw. Deze soorten gaan, door de geïsoleerde bouw, steeds verder achteruit in Nederland. Voor deze soorten zijn gemakkelijke en eenvoudige maatregelen te treffen om de soorten te stimuleren.

2.3.5 *Amfibieën*

Binnen en direct nabij de planlocaties zijn geen watervoerende elementen (voor voortplanting) aanwezig. Om deze reden worden negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet verwacht. Voor algemeen voorkomende soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen (Gewone Pad, Bastaard kikker), geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

2.3.6 *Reptielen*

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de Ringslang houdt zich in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen de planlocaties aanwezige biotopen (intensief gebruikte gronden), afwezigheid van structuurrijke elementen en afwezigheid van een verbinding met nabij gelegen natuurgebieden is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht en gericht onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

2.3.7 *Vissen*

In de planlocaties zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, daarom kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

2.3.8 *Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen*

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in de planlocaties voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

3 Conclusie

De planlocaties betreffen een tweetal ongenummerde percelen aan de Koksteeg in Vinkel (gemeente Maasdonk, provincie Noord-Brabant). Op deze locaties is de nieuwbouw van een tweetal woningen beoogd. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Gezien de ligging van planlocaties buiten de EHS (600 meter) en beschermde natuurgebieden (10 kilometer) zijn negatieve effecten op dit gebied niet te verwachten.

Voor dit plan is geen sprake van een vergunningsaanvraag in het kader van de Nb-wet.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in de planlocaties voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Met dit plan zijn geen negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijk leefgebied van ontheffingsplichtige soorten te verwachten.

Met dit plan vindt geen overtreding van de Flora- en faunawet plaats.

3.3 Zorgplicht

Verder is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in de planlocaties niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld

verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:

- voortijdig maaien van de planlocaties zodat dieren wegtrekken;
- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat de planlocaties ongeschikt zijn voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van de planlocaties, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woning;
- als er een zolder of vlivering wordt aangelegd, zou deze niet helemaal geïsoleerd kunnen worden. Hierdoor wordt de zolder mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen;
- Voor de Gierzwaluw kunnen nestpannen of neststenen aangebracht worden (www.gierzwaluw.com), voor de Huiszwaluw kunnen witte daklijsten toegepast worden, en voor de Huismus kan een Vogelvide aangebracht worden (www.monier.nl), kunnen nestpannen toegepast worden en nestkasten opgehangen worden.

Bijlage 1: Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Provincie Brabant, CD-ROM. Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord Brabant.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minInv.nl

www.gierzwaluw.com

www.monier.nl